

9.2.2017

UDTALELSE

fra Udvalget om Beskæftigelse og Sociale Anliggender

til Retsudvalget

om forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om visse tilladte former for anvendelse af værker og andet materiale, der er beskyttet af ophavsret og beslægtede rettigheder til gavn for personer, der er blinde, svagsynede eller på anden måde læsehandicappede, og om ændring af direktiv 2001/29/EF om harmonisering af visse aspekter af ophavsret og beslægtede rettigheder i informationsområdet
(COM(2016)0596 – C8-0381/2016 – 2016/0278(COD))

Ordfører for udtalelse: Helga Stevens

PA_Legam

KORT BEGRUNDELSE

Forhandlingerne om Marrakeshtraktaten om fremme af adgang til offentliggjorte værker for personer, der er blinde, synshæmmede eller på anden måde læsehandicappede ("Marrakeshtraktaten") blev ført på den præmis, at Marrakeshtraktaten er en blandet aftale, hvori nogle af sagsområderne henhører under EU's kompetence og andre under medlemsstaternes kompetence. Femten medlemsstater har allerede undertegnet Marrakeshtraktaten.

Dette anses for at være en historisk traktat, da det er den første traktat om undtagelser fra ophavsretten, og den ligeledes indeholder et menneskerettighedselement. Ordføreren har stræbt efter at forbedre adgangen til ophavsretligt beskyttede værker for synshæmmede personer. Synshæmmede personer overalt i verden vil få bedre adgang til bøger, da mange organisationer, vil være i stand til at sende kopier af værker til andre lande.

Ordføreren rådførte sig endvidere med handicaporganisationer og interessenter og har den opfattelse, at Kommissionens forslag betragtes som positivt. Der er kun foreslået ændringer i teksten inden for Udvalget om Beskæftigelse og Sociale Anliggenders beføjelser og for at sikre, at ordlyden er i overensstemmelse med FN's konvention om rettigheder for personer med handicap og Marrakeshtraktaten.

ÆNDRINGSFORSLAG

Udvalget om Beskæftigelse og Sociale Anliggender opfordrer Retsudvalget, som er korresponderende udvalg, til at tage hensyn til følgende ændringsforslag:

Ændringsforslag 1

Forslag til direktiv Henvisning 1

Kommissionens forslag

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 114,

Ændringsforslag

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig **artikel 19 og** 114,

Ændringsforslag 2

Forslag til direktiv Henvisning 1 a (ny)

Kommissionens forslag

Ændringsforslag

under henvisning til protokol (nr. 1) til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde om de nationale

Ændringsforslag 3

Forslag til direktiv Henvisning 1 b (ny)

Kommissionens forslag

Ændringsforslag

*under henvisning til protokol nr. 2 til
traktaten om Den Europæiske Unions
funktionsmåde om anvendelse af
nærhedsprincippet og
proportionalitetsprincippet,*

Ændringsforslag 4

Forslag til direktiv Betragtning 1

Kommissionens forslag

Ændringsforslag

(1) Unionens direktiver om ophavsret og beslægtede rettigheder giver retssikkerhed og et højt beskyttelsesniveau for rettighedsindehaverne. Denne harmoniserede retlige ramme bidrager til, at det indre marked fungerer *ordentligt*, og stimulerer innovation, nyskabelse, investeringer og produktion af nyt indhold, herunder i det digitale miljø. Den har ligeledes til formål at øge adgangen til viden og kultur ved at beskytte værker og andet materiale og ved at tillade undtagelser eller begrænsninger, som er i offentlighedens interesse. En rimelig balance mellem rettighedshavernes og brugernes rettigheder og interesser skal opretholdes.

(1) Unionens direktiver om ophavsret og beslægtede rettigheder giver retssikkerhed og et højt beskyttelsesniveau for rettighedsindehaverne. Denne harmoniserede retlige ramme bidrager til, at det indre marked fungerer *korrekt og bedre*, og stimulerer innovation, nyskabelse, investeringer, *beskæftigelse* og produktion af nyt indhold, herunder i det digitale miljø *og onlinemiljøet*. Den har ligeledes til formål at øge adgangen til viden og kultur ved at beskytte værker og andet materiale og ved at tillade undtagelser eller begrænsninger, som er i offentlighedens interesse. En rimelig balance mellem rettighedshavernes og brugernes rettigheder og interesser skal opretholdes.

Ændringsforslag 5

Forslag til direktiv Betragtning 3

(3) Personer, der er blinde, svagsynede eller på anden måde læsehandicappede, står til stadighed over for adskillige forhindringer i forbindelse med adgang til bøger og andet trykt materiale, der er beskyttet af ophavsret og beslægtede rettigheder. Det er nødvendigt at iværksætte foranstaltninger med henblik på at øge mængden af disse værker i tilgængeligt format og forbedre deres udbredelse på det indre marked.

Ændringsforslag 6

Forslag til direktiv Betragtning 5

(5) Dette direktiv er udformet til gavn for personer, der er blinde, eller som har et synshandicap, der ikke kan afhjælpes, så de kan få et syn, der i tilstrækkelig grad svarer til synet hos en person uden handicap, eller som har et perceptions- eller læsehandicap, herunder dysleksi, der forhindrer dem i at læse trykte værker tilnærmelsesvis på lige fod med personer uden handicap, eller som grundet et fysisk handicap er ude af stand til at holde eller håndtere en bog eller fokusere eller bevæge øjnene i et omfang, der normalt muliggør læsning. Formålet med foranstaltningerne i dette direktiv er at øge mængden af bøger, tidsskrifter, aviser, blade og andet skriftligt materiale, noder og andet trykt materiale, herunder i digitalt eller analogt lydformat, i formater, som vil gøre disse værker og materialer tilgængelige for disse personer i tilnærmelsesvis samme omfang som for personer uden handicap. ***Tilgængelige formater dækker punktskrift, stor skrift, tilpassede e-bøger, lydbøger og***

(3) Personer, der er blinde, svagsynede eller på anden måde læsehandicappede, ***herunder personer, der på grund af et fysisk handicap er ude af stand til at holde eller håndtere en bog***, står til stadighed over for adskillige forhindringer i forbindelse med adgang til bøger og andet trykt materiale, der er beskyttet af ophavsret og beslægtede rettigheder. Det er nødvendigt at iværksætte foranstaltninger med henblik på at øge mængden af disse værker i tilgængeligt format og forbedre deres udbredelse på det indre marked.

(5) Dette direktiv er udformet til gavn for personer, der er blinde, eller som har et synshandicap, der ikke kan afhjælpes, så de kan få et syn, der i tilstrækkelig grad svarer til synet hos en person uden handicap, eller som har et perceptions- eller læsehandicap, herunder dysleksi, ***eller andre indlæringsvanskeligheder***, der forhindrer dem i at læse trykte værker tilnærmelsesvis på lige fod med personer uden handicap, eller som grundet et fysisk handicap er ude af stand til at holde eller håndtere en bog eller fokusere eller bevæge øjnene i et omfang, der normalt muliggør læsning. Formålet med foranstaltningerne i dette direktiv er at øge mængden af bøger, tidsskrifter, aviser, blade og andet skriftligt materiale, noder og andet trykt materiale, herunder i digitalt eller analogt lydformat, ***online eller offline***, i formater, som vil gøre disse værker og materialer tilgængelige for disse personer i tilnærmelsesvis samme omfang som for personer uden handicap. Tilgængelige

radioudsendelser.

formater dækker punktskrift, stor skrift, tilpassede e-bøger, lydbøger og radioudsendelser.

Ændringsforslag 7

Forslag til direktiv Betragtning 6

Kommissionens forslag

(6) Dette direktiv bør derfor fastsætte obligatoriske undtagelser for de rettigheder, der harmoniseres ved hjælp af EU-lovgivningen, og som er relevante for de anvendelsesformer og værker, som Marrakeshtraktaten omfatter. Disse omfatter især retten til at reproducere, kommunikere med offentligheden, stille til rådighed og udlåne i henhold til direktiv 2001/29/EF, direktiv 2006/115/EF, direktiv 2009/24/EF samt de tilsvarende rettigheder i direktiv 96/9/EF. Eftersom det anvendelsesområde for undtagelserne og indskrænkningerne, som Marrakeshtraktaten kræver, også omfatter værker i lydformat såsom lydbøger, er det nødvendigt, at disse undtagelser også gælder for beslægtede rettigheder.

Ændringsforslag

(6) Dette direktiv bør derfor fastsætte obligatoriske undtagelser for de rettigheder, der harmoniseres ved hjælp af EU-lovgivningen, og som er relevante for de anvendelsesformer og værker, som Marrakeshtraktaten omfatter. Disse omfatter især retten til at reproducere, kommunikere med offentligheden, stille til rådighed og udlåne i henhold til direktiv 2001/29/EF, direktiv 2006/115/EF, direktiv 2009/24/EF samt de tilsvarende rettigheder i direktiv 96/9/EF. Eftersom det anvendelsesområde for undtagelserne og indskrænkningerne, som Marrakeshtraktaten kræver, også omfatter værker i lydformat såsom lydbøger, er det nødvendigt, at disse undtagelser også gælder for beslægtede rettigheder.

Udøvelsen af de undtagelser, der er fastsat i dette direktiv, bør ikke berøre ikke andre mere fordelagtige undtagelser for handicappede, der fastsættes af medlemsstaterne, som f.eks. undtagelser vedrørende privat brug.

Ændringsforslag 8

Forslag til direktiv Betragtning 11

Kommissionens forslag

(11) Med undtagelsens særlige art og målrettede anvendelsesområde samt behovet for målgruppens retssikkerhed for øje bør det ikke være muligt for

Ændringsforslag

(11) Med undtagelsens særlige art og målrettede anvendelsesområde samt behovet for målgruppens retssikkerhed for øje bør det ikke være muligt for

medlemsstaterne at pålægge yderligere krav til anvendelse af undtagelsen, såsom kompensationsordninger eller forudgående verificering af hvorvidt de tilgængelige formater stilles kommercielt til rådighed.

medlemsstaterne at pålægge yderligere krav til anvendelse af undtagelsen, såsom kompensationsordninger eller forudgående verificering af hvorvidt de tilgængelige formater stilles kommercielt til rådighed.
Sådanne yderligere krav ville risikere at være i strid med målet om at lette grænseoverskridende udveksling af tilgængelige formater i det indre marked.

Ændringsforslag 9

Forslag til direktiv Betragtning 13

Kommissionens forslag

(13) FN's konvention om rettigheder for personer med handicap (UNCRPD), som **EU er** part i, garanterer personer med handicap retten til information og retten til at deltage i det kulturelle, økonomiske og sociale liv på lige fod med andre. Konventionen kræver, at parterne i overensstemmelse med international lovgivning skal træffe alle egnede foranstaltninger for at sikre, at lovgivning til beskyttelse af den intellektuelle ejendomsret ikke udgør en urimelig eller diskriminerende barriere for adgangen til kulturstof for personer med handicap.

Ændringsforslag

(13) FN's konvention om rettigheder for personer med handicap (UNCRPD), som **Unionen siden den 21. januar 2011 har været** part i, garanterer personer med handicap retten til information og **kommunikation og** retten til at deltage i det kulturelle, økonomiske og **politiske liv, arbejdslivet og det** sociale liv på lige fod med andre. Konventionen kræver, at parterne i overensstemmelse med international lovgivning skal træffe alle egnede foranstaltninger for at sikre, at lovgivning til beskyttelse af den intellektuelle ejendomsret ikke udgør en urimelig eller diskriminerende barriere for adgangen til kulturstof for personer med handicap.

Ændringsforslag 10

Forslag til direktiv Betragtning 14

Kommissionens forslag

Ændringsforslag

(14) Det fremgår af Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, at "*Unionen* anerkender og respekterer retten for mennesker med handicap til at nyde godt af foranstaltninger, der skal sikre deres autonomi, deres sociale og erhvervsmæssige integration og deres deltagelse i samfundslivet."

(14) Det fremgår af Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, at *Unionen forbyder forskelsbehandling på grund af handicap* og anerkender og respekterer retten for mennesker med handicap til at nyde godt af foranstaltninger, der skal sikre deres autonomi, deres sociale og erhvervsmæssige integration og deres deltagelse i samfundslivet.

Ændringsforslag 11

Forslag til direktiv Artikel 2 – nr. 1

Kommissionens forslag

1) "værk og andet materiale": et værk i form af en bog, avis, et tidsskrift, blad eller andet skriftligt materiale, herunder noder, samt tilhørende illustrationer på ethvert medie, herunder lyd i form af f.eks. lydbøger, som er beskyttet af ophavsret og beslægtede rettigheder, og som offentliggøres eller stilles til rådighed på anden lovlig vis

Ændringsforslag

1) "værk og andet materiale": et værk i form af en bog, *e-bog*, avis, et tidsskrift, blad eller andet skriftligt materiale, herunder noder, samt tilhørende illustrationer på ethvert medie, *online eller offline*, herunder lyd i form af f.eks. lydbøger, som er beskyttet af ophavsret og beslægtede rettigheder, og som offentliggøres eller stilles til rådighed på anden lovlig vis

Ændringsforslag 12

Forslag til direktiv Artikel 2 – nr. 2 – litra c

Kommissionens forslag

c) en person, der har et perceptionshandicap, herunder dysleksi, og som derfor er ude af stand til at læse trykte værker i tilnærmelsesvis samme grad som en person uden handicap, eller

Ændringsforslag

c) en person, der har et perceptionshandicap, herunder dysleksi *eller andre indlæringsvanskeligheder*, og som derfor er ude af stand til at læse trykte værker i tilnærmelsesvis samme grad som en person uden handicap, eller

Ændringsforslag 13

Forslag til direktiv Artikel 3 – stk. 1 a (nyt)

Kommissionens forslag

Ændringsforslag

1a. *Medlemsstaterne sikrer, at de undtagelser fra ophavsret og beslægtede rettigheder, der er fastsat i stk. 1, ikke kan erstattes med tekniske foranstaltninger eller ved aftale.*

Ændringsforslag 14

Forslag til direktiv Artikel 7 – stk. 1

Kommissionens forslag

Ændringsforslag

Senest [to år efter ikrafttrædelsesdatoen] fremlægger Kommissionen en rapport for Europa-Parlamentet, Rådet og Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg om adgang på det indre marked til værker og andet materiale i tilgængeligt format, ud over hvad der er defineret i artikel 2, stk. 1, for målgruppepersonerne samt til værker og andet materiale for personer med handicap ud over hvad der henvises til i artikel 2, stk. 2. Rapporten skal indeholde en vurdering af, hvorvidt det bør overvejes at ændre dette direktivs anvendelsesområde.

Senest [to år efter ikrafttrædelsesdatoen] fremlægger Kommissionen en rapport for Europa-Parlamentet, Rådet og Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg om adgang på det indre marked til værker og andet materiale i tilgængeligt format, ud over hvad der er defineret i artikel 2, stk. 1, for målgruppepersonerne samt til værker og andet materiale for personer med handicap ud over hvad der henvises til i artikel 2, stk. 2. Rapporten skal indeholde en vurdering af, hvorvidt det bør overvejes at ændre dette direktivs anvendelsesområde, **hvorunder der tages hensyn til den teknologiske udvikling og især de teknologier, der er til rådighed til at hjælpe personer med handicap, og tilgængeligheden af disse teknologier.**

Ændringsforslag 15

Forslag til direktiv Artikel 8 – stk. 1

Kommissionens forslag

Senest [fem år efter gennemførelsesdatoen] evaluerer Kommissionen dette direktiv og fremlægger de vigtigste resultater for Europa-Parlamentet, Rådet og Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg, eventuelt ledsaget af forslag til ændring af dette direktiv.

Ændringsforslag

Senest [fem år efter gennemførelsesdatoen] evaluerer Kommissionen – ***idet den også tager hensyn til den teknologiske udvikling for så vidt angår adgang*** – dette direktiv og fremlægger de vigtigste resultater for Europa-Parlamentet, Rådet og Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg, eventuelt ledsaget af forslag til ændring af dette direktiv. ***Kommissionens rapport skal tage hensyn til synspunkterne hos de relevante civilsamfundsaktører, ikkestatslige organisationer og arbejdsmarkedsparter, herunder organisationer for personer med handicap, eller som repræsenterer disse, samt ældreorganisationer.***

BILAG: LISTE OVER ENHEDER OG PERSONER, SOM ORDFØREREN FOR UDTALELSEN HAR MODTAGET INPUT FRA

Den følgende liste udarbejdes på helt frivillig basis og udelukkende på ordførerens ansvar.

Ordføreren har modtaget input fra følgende enheder eller personer som led i udarbejdelsen af udkastet til udtalelse:

Enhed og/eller person
Den Europæiske Blindeorganisation (EBU)
Det Europæiske Handicapforum

PROCEDURE I RÅDGIVENDE UDVALG

Titel	Tilladt brug af værker og andet ophavsretsbeskyttet og på anden vis beskyttet indhold for personer, der er blinde, synshæmmede eller på anden måde læsehandicappede og om ændring af direktiv 2001/29/EF om harmonisering af visse aspekter af ophavsret og beslægtede rettigheder i informationssamfundet
Referencer	COM(2016)0596 – C8-0381/2016 – 2016/0278(COD)
Korresponderende udvalg Dato for meddelelse på plenarmødet	JURI 6.10.2016
Udtalelse fra Dato for meddelelse på plenarmødet	EMPL 24.11.2016
Ordfører for udtalelse Dato for valg	Helga Stevens 28.11.2016
Behandling i udvalg	8.12.2016
Dato for vedtagelse	25.1.2017
Resultat af den endelige afstemning	+: 49 –: 0 0: 2
Til stede ved den endelige afstemning - medlemmer	Laura Agea, Brando Benifei, Vilija Blinkevičiūtė, Enrique Calvet Chambon, Ole Christensen, Martina Dlabajová, Lampros Fountoulis, Arne Gericke, Marian Harkin, Czesław Hoc, Agnes Jongerius, Rina Ronja Kari, Jan Keller, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Jean Lambert, Jérôme Lavrilleux, Patrick Le Hyaric, Jeroen Lenaers, Verónica Lope Fontagné, Javi López, Thomas Mann, Elisabeth Morin-Chartier, João Pimenta Lopes, Georgi Pirinski, Terry Reintke, Sofia Ribeiro, Robert Rochefort, Claude Rolin, Anne Sander, Sven Schulze, Siôn Simon, Jutta Steinruck, Romana Tomc, Yana Toom, Ulrike Trebesius, Marita Ulvskog, Renate Weber, Jana Žitňanská
Til stede ved den endelige afstemning – stedfortrædere	Georges Bach, Heinz K. Becker, Lynn Boylan, Dieter-Lebrecht Koch, Paloma López Bermejo, Edouard Martin, Evelyn Regner, Csaba Sógor, Helga Stevens, Flavio Zanonato
Til stede ved den endelige afstemning – stedfortrædere (forretningsordenens art. 200, stk. 2)	Marco Valli

ENDELIG AFSTEMNING VED NAVNEOPRÅB I RÅDGIVENDE UDVALG

49	+
ALDE	Enrique Calvet Chambon, Martina Dlabajová, Marian Harkin, Robert Rochefort, Yana Toom, Renate Weber
ECR	Arne Gericke, Czesław Hoc, Helga Stevens, Ulrike Trebesius, Jana Žitňanská
EFDD	Laura Agea, Marco Valli
GUE/NGL	Lynn Boylan, Rina Ronja Kari, Patrick Le Hyaric, Paloma López Bermejo, João Pimenta Lopes
NI	Lampros Fountoulis
EPP	Georges Bach, Heinz K. Becker, Dieter-Lebrecht Koch, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Jérôme Lavrilleux, Jeroen Lenaers, Verónica Lope Fontagné, Thomas Mann, Elisabeth Morin-Chartier, Sofia Ribeiro, Claude Rolin, Anne Sander, Sven Schulze, Csaba Sógor, Romana Tomc
S&D	Brando Benifei, Vilija Blinkevičiūtė, Ole Christensen, Agnes Jongerius, Jan Keller, Javi López, Edouard Martin, Georgj Pirinski, Evelyn Regner, Siôn Simon, Jutta Steinruck, Marita Ulvskog, Flavio Zanonato
Green/ALE	Jean Lambert, Terry Reintke

0	-

2	0
ENF	Dominique Martin, Joëlle Mélin

Tegnforklaring:

+ : for

- : imod

0 : hverken/eller